

EUROPESE COMMISSIE

Brussel, 23.XII.2005
C(2005)5960

**Betreft: Steunmaatregel nr. N 334/2005 – België
Verlaging van het accijnstarief voor biobrandstoffen**

Excellentie,

1 PROCEDURE

- (1) De Belgische autoriteiten hebben bij brief van 28 juni 2005, door de Commissie geregistreerd op 4 juli 2005, de bovenvermelde steunregeling aangemeld. Bij brieven van 12 juli en 14 oktober 2005 heeft de Commissie de Belgische autoriteiten om aanvullende inlichtingen verzocht. De Belgische autoriteiten hebben de Commissie geantwoord bij brieven van 22 augustus 2005, diezelfde dag nog door de Commissie geregistreerd, en 11 november 2005, door de Commissie geregistreerd op 15 november 2005.

2 BESCHRIJVING VAN DE MAATREGEL

2.1 Doelstelling van de steunregeling

- (2) Doelstelling van de aangemelde steunregeling is de bescherming van het milieu, door het op de markt brengen van biobrandstoffen aan te moedigen via een accijnsverlaging.
- (3) Het gebruik van biobrandstoffen wordt aangemoedigd om de doelstellingen te behalen van Richtlijn 2003/30/EG van het Europees Parlement en de Raad van 8 mei 2003 ter bevordering van het gebruik van biobrandstoffen of andere hernieuwbare brandstoffen in het vervoer¹ (hierna "de richtlijn

¹ PB L 123 van 17.5.2003, blz. 42.

Zijne Excellentie de Heer Karel DE GUCHT
Minister van Buitenlandse Zaken
Karmelietenstraat 15
B - 1000 Brussel

biobrandstoffen" genoemd). Volgens de Belgische wetgeving waarmee deze richtlijn wordt omgezet, moet het aanbod van biobrandstoffen en andere hernieuwbare brandstoffen op 31 december 2005 minstens 2% bedragen. Dit percentage zal jaarlijks lineair met 0,75% worden verhoogd tot 2010; in dat jaar zal het streefcijfer 5,75% zijn.

- (4) Met de steun wordt beoogd voor biobrandstoffen een streefcijfer van 7 vol % voor benzine en 2,45 vol % voor 'gasolie' te behalen. Voor gasolie worden tot in 2007 verdere verlagingen doorgevoerd om een lineaire verhoging van 0,92% aan te houden, zodat tegen 2008 het streefcijfer van 5% volume wordt behaald.
- (5) Volgens de aanmelding zullen hernieuwbare brandstoffen dankzij de accijnsverlaging kunnen concurreren met fossiele brandstoffen, die een aanzienlijk lagere kostprijs hebben. De steun is bedoeld om het verschil tussen de productiekosten en de marktprijs van de hernieuwbare energiebronnen te compenseren.

2.2 Biobrandstoffen waarvoor de verlaging geldt

- (6) De biobrandstoffen die onder de toepassing van de aangemelde regeling vallen, zijn: koolzaadolie van de GN-code 1514, bio-ethanol van de GN-code 2207 10 00 en biodiesel van de GN-code 3824 90 99; deze beantwoorden alle aan de definitie van hernieuwbare energiebronnen van artikel 2 van Richtlijn 2001/77/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 september 2001 betreffende de bevordering van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen op de interne elektriciteitsmarkt².

2.3 Vorm en budget van de steunmaatregel

- (7) Het bedrag van de steun, dat berekend wordt als het totaal van de accijnsverlaging en de in aanmerking komende hoeveelheid biobrandstoffen, wordt op 184 miljoen EUR per jaar geraamd; daarvan is 116 miljoen EUR voor de accijnsverlaging voor bio-ethanol en 68 miljoen EUR voor die voor biodiesel. De Belgische autoriteiten hebben geen budget toegewezen aan de steun voor koolzaadolie, omdat dit onderdeel van de regeling erg beperkt zal zijn.
- (8) De steun wordt toegekend in de vorm van een verlaging van het accijnstarief bij de inverbruikstelling van de brandstof. Voor bio-ethanol en biodiesel wordt het verlaagde accijnstarief toegekend voor producten die worden geproduceerd door entiteiten die in het kader van een tenderprocedure zijn erkend. De koolzaadolie die als motorbrandstof wordt gebruikt, krijgt een volledige vrijstelling van accijnzen wanneer deze door een natuurlijke persoon of rechtspersoon wordt geproduceerd en zonder tussenpersoon aan de eindverbruiker wordt verkocht. Hierbij handelt de producent alleen of in een

² PB L 283 van 27.10.2001, blz. 33.

samenwerkingsverband, op basis van zijn eigen productie. De vrijstelling op deze voorwaarden moet korte ketens voor de productie van koolzaadolie door een erg klein aantal landbouwers helpen scheppen voor een nichemarkt.

- (9) De verlaging van het accijnstarief voor bio-ethanol en biodiesel wordt toegekend in de vorm van een verlaging van het accijnstarief voor hernieuwbare brandstoffen vermengd met fossiele brandstoffen, ten opzichte van het tarief dat geldt voor volledig fossiele brandstoffen die door de biobrandstoffen vervangen worden. Een en ander is in overeenstemming met Richtlijn 2003/96/EG van de Raad van 27 oktober 2003 tot herstructurering van de communautaire regeling voor de belasting van energieproducten en elektriciteit³ (hierna "de richtlijn energiebelasting" genoemd). De betrokken fossiele brandstoffen zijn:
- ongelode benzine
 - met een octaangehalte van 98 of meer, met een laag zwavelgehalte en aromatische verbindingen, of
 - met een octaangehalte van minder dan 98, en
 - gasolie met een zwavelgehalte van niet meer dan 50 mg/kg.

2.4 Begunstigden

- (10) Volgens de aanmelding zijn de producenten van biobrandstoffen die voor steun in aanmerking komen, ondernemingen, van elke grootte (grote, middelgrote en kleine ondernemingen) en ongeacht de sector waarin zij actief zijn. Het aantal begunstigden wordt op 5 à 10 geraamd.
- (11) De begunstigden van de accijnsverlaging voor bio-ethanol en biodiesel worden geselecteerd op basis van een oproep tot het indienen van voorstellen in het kader van de Europese Gemeenschappen. Na deze oproep worden productie-eenheden van biobrandstoffen erkend voor de inverbruikstelling van bepaalde hoeveelheden biobrandstoffen op het Belgische grondgebied tegen een verlaagd accijnstarief.
- (12) De aanvraagdossiers moeten met name de volgende elementen bevatten:
- een verslag met een technische beschrijving van de productie-installaties waarin wordt aangegeven wat hun productiecapaciteit is voor een biobrandstof die aan de kenmerken van de programmawet inzake defiscalisatie voldoet;
 - een notitie met financiële prognoses;
 - een toezegging om voor de duur van de erkenning jaarlijks een verslag over te leggen waarin de ontwikkeling van de hoeveelheid, oorsprong en aard van de bevoorrading met plantaardige grondstoffen wordt afgezet tegen de uiteindelijk geproduceerde biobrandstoffen, en

³ PB L 283 van 31.10.2003, blz. 51.

- een verbintenis tot inverbruikstelling of tot cessie met het oog op de inverbruikstelling van de biobrandstoffen op Belgisch grondgebied.

2.5 Nationale rechtsgrondslag en duur van de steunregeling

- (13) De nationale rechtsgrondslag van de aangemelde steunregeling is een programmawet tot wijziging van een aantal bepalingen van de programmawet van 27 december 2004. De regeling treedt in werking na de goedkeuring door de Commissie en na de vankrachtwording van het koninklijk besluit tot uitvoering van de regeling. De regeling heeft een looptijd van zes jaar: een erkenning voor de inverbruikstelling kan ten laatste zes jaar na de inwerkingtreding van de steunregeling worden toegekend. Daarenboven is de duur van de verleende erkenningen tot zes jaar beperkt.

2.6 Beginselen voor de jaarlijkse herziening van de accijnsverlaging

- (14) De productiekosten en de marktprijzen worden jaarlijks opnieuw gezien en de accijnstarieven worden jaarlijks vastgesteld. In deze tarieven wordt rekening gehouden met de energie-inhoud van de mengeling bestaande uit fossiele producten/hernieuwbare producten, alsmede met de hogere productiekosten van biobrandstoffen, berekend op basis van de gemiddelde kosten van het voorafgaande jaar.
- (15) Het bedrag van de accijnsverlaging voor hernieuwbare brandstoffen, vermengd met fossiele brandstoffen, wordt zodanig berekend dat het verbod op overcompensatie van artikel 16 van de richtlijn energiebelasting in acht wordt genomen. Zo zal het accijnstarief voor volledig fossiele brandstoffen worden berekend door het bijzondere accijnstarief voor biobrandstoffen te vermeerderen met een bedrag dat gelijk is aan de bijkomende productiekosten van biobrandstof, met eenzelfde energie-inhoud, ten opzichte van fossiele brandstof. Op die wijze zal de prijs aan de pomp van volledig fossiele brandstof, bij eenzelfde energie-inhoud, gelijk zijn aan het totale bedrag dat moet worden betaald bij het gebruik van een brandstof die bestaat uit een mengeling van een fossiel en een hernieuwbaar product.

2.7 Oorspronkelijk bedrag van de accijnsverlaging

- (16) Bio-ethanol zal laagzwavelige benzine gaan vervangen, terwijl biodiesel en koolzaadolie laagzwavelige gasolie vervangen.

- (17) De zogenaamde "bijzondere" accijns op brandstoffen van het hierboven vermelde type is aanvankelijk als volgt:

	(EUR/1 000 liter)
<i>Benzine</i>	
Fossiel	352,96
Aangevuld met minstens 7% volume bio-ethanol ⁴	311,51
<i>Gasolie</i>	
Fossiel	163,14
Aangevuld met minstens 2,45% volume biodiesel	154,13

- (18) De door de Belgische autoriteiten aangemelde accijnstarieven resulteren in een initiële verlaging van 592,19 EUR per 1 000 liter bio-ethanol en van 367,91 EUR per 1 000 liter biodiesel, volgens onderstaande berekeningen:

	Benzine	Gasolie
a) Bijzondere accijns per 1 000 liter fossiel	352,9681 EUR	163,1488 EUR
b) Bijzondere accijns per 1 000 liter vermengd	311,5150 EUR	154,1350 EUR
c) Verlaging per 1 000 liter vermengd (= a - b)	= 41,4531 EUR	= 9,0138 EUR
d) Aantal liter biobrandstof per 1 000 liter vermengd	70,0	24,5
e) Verlaging per liter biobrandstof (= c/d)	= 0,59219 EUR	= 0,36791 EUR
<i>Verlaging per 1 000 liter biobrandstof (= e * 1000)</i>	= 592,19 EUR	= 367,91 EUR

- (19) Koolzaadolie is, op de eerder beschreven voorwaarden, volledig vrijgesteld van accijnzen, van bijzondere accijnzen en van de bijdrage op de energie. De verlaging van het accijnstarief voor koolzaadolie is dus gelijk aan het totaal van het accijnstarief, het bijzondere-accijnstarief en de bijdrage op de energie van de brandstof die zij vervangt (gasolie met een laag zwavelgehalte). Aanvankelijk bedragen deze tarieven, onderscheidenlijk, 198,3148 EUR,

⁴ Maximaal 5% bio-ethanol wordt rechtstreeks toegevoegd, de rest via ETBE. Van het toegevoegde volume ETBE wordt 47% in aanmerking genomen voor het berekenen van het aan de benzine toegevoegde percentage bio-ethanol, om zodoende uit te komen op minstens 7% bio-ethanol. Door de uitvoeringsbepalingen van de Belgische wetgeving worden de verkopers van brandstoffen verplicht de grenswaarden na te leven van 2,7 vol % zuurstof, 5 vol % ethanol en 15 vol % ethers zoals die zijn opgelegd door Richtlijn 98/70/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 1998 betreffende de kwaliteit van benzine en van dieselbrandstof en tot wijziging van Richtlijn 93/12/EEG van de Raad (PB L 350 van 28.12.1998, blz. 58), gewijzigd bij Richtlijn 2003/17/EG van het Europees Parlement en de Raad van 3 maart 2003 (PB L 76 van 22.3.2003, blz. 10).

163,1488 EUR en 14,8736 EUR per 1 000 liter, hetgeen resulteert in een aanvankelijke verlaging van 376,34 EUR per 1 000 liter.

2.8 Rechtvaardiging van de accijnsverlaging

- (20) De Belgische autoriteiten hebben de productiekosten van biobrandstoffen opgegeven die in de onderstaande tabel zijn vermeld:

<i>(in EUR/1 000 liter)</i>	Bio-ethanol	Biodiesel	Koolzaadolie
Grondstoffen	+ 346 (graan)	+ 548 (geraffineerde koolzaadolie)	+ 726 (koolzaad)
Loonkosten	+ 50	+ 25	+ 34
Investeringskosten	+ 100	+ 30	+ 119
Tussenverwerking	+ 144	+ 88	+ 24
Logistiek	+ 45	+ 21	+ 18
Verkoop nevenproducten	- 83 (DDGS)	- 34 (glycerine)	- 344 (koek)
Directe steun	0	0	0
Productiekosten	602	678	578

- (21) Voorts hebben de Belgische autoriteiten de winstmarge die voor elk soort biobrandstof nodig is, op 50 EUR per 1 000 liter geraamd.
- (22) Wat koolzaadolie betreft, hebben de Belgische autoriteiten ook de kosten aangehaald die nodig zijn om de motoren aan te passen zodat voertuigen op deze brandstof kunnen rijden; zij ramen deze kosten op 2 000 EUR per voertuig. Voor een voertuig dat 8 liter brandstof per 100 km verbruikt en in totaal 100 000 km rijdt, moet dus met 0,25 EUR per liter extra kosten (2 000 EUR / (0,08 l/km * 100 000 km)) worden gerekend - of 250 EUR per 1 000 liter.
- (23) De Belgische autoriteiten hebben ook aangegeven dat de landbouwers geen accijns betalen op brandstoffen die zij voor hun activiteiten gebruiken. In overeenstemming met artikel 15, lid 3, van de richtlijn energiebelasting zijn immers van accijnzen vrijgesteld de producten die worden gebruikt als brandstof voor verwarmingsdoeleinden in het kader van strikte landbouwactiviteiten en als brandstof voor de voeding van motoren geïnstalleerd op land-, tuin- en bosbouwtractoren en op machines, gereedschappen, werk- en voertuigen die speciaal ontworpen zijn om uitsluitend te worden gebruikt in de land-, tuin- en bosbouw en in de visteelt.
- (24) Wat ETBE betreft, raamden de Belgische autoriteiten de productiekosten van deze brandstof - die wordt geproduceerd op basis van 47% ethanol en 53% isobuteen - op 565 EUR per 1 000 liter, uitgaande van een kostprijs van 652

EUR per 1 000 liter bio-ethanol, 300 EUR per 1 000 liter isobuteen en omzettingkosten van 100 EUR per 1 000 liter.

- (25) Volgens de Belgische autoriteiten bedragen de marktprijzen voor fossiele brandstoffen op de markt (minus belastingen) 315 EUR per 1 000 liter benzine en 349 EUR per 1 000 liter gasolie.
- (26) De cijfergegevens die de Belgische autoriteiten hanteren, zijn afkomstig van ondernemingen met projecten voor ethanol- en bio-ethanolfabrieken in België en van 'verenigingen zonder winstoogmerk op het gebied van koudgeperste koolzaadolie.
- (27) De Belgische autoriteiten hebben toegezegd de maximale accijnsverlaging bij de jaarlijkse herziening zodanig te berekenen dat de verlaging voor elke biobrandstof niet hoger ligt dan het verschil tussen, enerzijds, de totale kostprijs van de biobrandstof zonder belastingen zoals die hierboven is beschreven, rekening houdend met de laagste energie-inhoud van de biobrandstoffen en, anderzijds, de prijs van de overeenkomstige fossiele brandstof op de markt, zonder belastingen.
- (28) Voorts hebben de Belgische autoriteiten verklaard dat de steun niet mag worden gecumuleerd met steun ontvangen in het kader van andere lokale, regionale, nationale of communautaire regelingen die dezelfde subsidiabele kosten dekken. De installaties voor de productie van biobrandstoffen kunnen evenmin investeringssteun krijgen.

3 BEOORDELING VAN DE MAATREGEL

3.1 De vraag of er sprake is van staatssteun in de zin van artikel 87, lid 1, van het Verdrag

- (29) Het verbod op staatssteun van artikel 87, lid 1, van het EG-Verdrag betreft steunmaatregelen van de staten of in welke vorm ook met staatsmiddelen bekostigd, die de mededinging door begunstiging van bepaalde ondernemingen of bepaalde producties vervalsen of dreigen te vervalsen, voorzover deze steun het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig beïnvloedt. In deze zaak is de Commissie tot de bevinding gekomen dat de hier aangemelde verlaging van het accijnstarief staatssteun vormt in de zin van artikel 87, lid 1, van het Verdrag, en wel om de volgende redenen.
- (30) De verlaging van het accijnstarief wordt door de Belgische Staat toegekend en uit staatsmiddelen gefinancierd, aangezien deze maatregel in een vermindering van de inkomsten van de Staat resulteert. De maatregel vervalst de mededinging doordat hij selectief de producenten van bepaalde brandstoffen (namelijk biobrandstoffen) begunstigt. Aangezien biobrandstoffen substitueerbaar zijn met fossiele brandstoffen, waarvoor er een intensief internationaal handelsverkeer bestaat, zal de bewuste verlaging het handelsverkeer tussen lidstaten ongunstig kunnen beïnvloeden.

3.2 Rechtmatigheid van de steun

- (31) De steunregeling treedt pas in werking nadat de Europese Commissie toestemming heeft gegeven. De Belgische autoriteiten hebben dus aan hun verplichtingen uit hoofde van artikel 88, lid 3, van het EG-Verdrag voldaan door de bewuste steunregeling aan te melden vóór de tenuitvoerlegging ervan.

3.3 De maatregel op zijn verenigbaarheid met de gemeenschappelijke markt getoetst

- (32) Ingevolge artikel 87, lid 3, van het EG-Verdrag kunnen steunmaatregelen om de ontwikkeling van bepaalde vormen van economische bedrijvigheid of van bepaalde regionale economieën te vergemakkelijken, als verenigbaar met de gemeenschappelijke markt worden beschouwd - en krijgen ze dus ontheffing van het algemene verbod op staatssteun van artikel 87, lid 1, van het EG-Verdrag - mits de voorwaarden waaronder het handelsverkeer plaatsvindt daardoor niet zodanig worden veranderd dat het gemeenschappelijk belang wordt geschaad.
- (33) De Commissie heeft een communautaire kaderregeling inzake staatssteun ten behoeve van het milieu⁵ (hierna "het milieusteunkader" genoemd) goedgekeurd waarin de voorwaarden van artikel 87, lid 3, onder c), van het EG-Verdrag op dit gebied nader worden gepreciseerd. Aangezien in deze zaak de betrokken steunregeling de bescherming van het milieu ten doel heeft, wordt de regeling in hoofdzaak op basis van dit steunkader op haar verenigbaarheid getoetst. Dit steunkader geldt evenwel niet voor de activiteiten die onder de communautaire richtsnoeren voor staatssteun in de landbouwsector⁶ (hierna "het landbouwsteunkader" genoemd) vallen. Aangezien koolzaadolie een landbouwproduct opgenomen in Bijlage I bij het Verdrag is, zal de steun ten behoeve van de productie van deze olie aan het landbouwsteunkader worden getoetst.
- (34) Vooraf doet de Commissie opmerken dat de doelstellingen van de betrokken steunregeling stroken met het communautaire beleid inzake hernieuwbare energiebronnen⁷, en meer bepaald met de referentiewaarden van de richtlijn biobrandstoffen.
- (35) Volgens deel E.3.3 van het milieusteunkader vormt exploitatiesteun ten behoeve van de energieopwekking uit hernieuwbare energie milieusteun waarvoor bijzondere regels kunnen worden vastgesteld, omdat deze

⁵ PB C 37 van 3.2.2001, blz. 3.

⁶ PB C 28 van 1.2.2000, blz. 2, gerectificeerd in PB C 232 van 12.8.2000, blz. 17.

⁷ Zie het Witboek van de Commissie "Energie voor de toekomst: duurzame energiebronnen - Witboek voor een communautaire strategie en een actieplan", COM(1997) 599 definitief van 26.11.1997; het Groenboek "Op weg naar een Europese strategie voor een continue energievoorziening", COM(2000) 769 definitief van 29.11.2000, en de mededeling van de Commissie over alternatieve brandstoffen voor het wegvervoer en een pakket maatregelen ter bevordering van het gebruik van biobrandstoffen, COM(2001) 547 definitief van 7.11.2001.

energiebronnen in bepaalde gevallen moeilijk kunnen concurreren met de traditionele energiebronnen.

- (36) In deze zaak zijn de biobrandstoffen waarvoor het verlaagde accijnstarief geldt, koolzaadolie van de GN-code 1514, bio-ethanol van de GN-code 2207 10 00 en biodiesel van de GN-code 3824 90 99. De Commissie merkt op dat de Belgische autoriteiten hebben toegezegd de definitie van hernieuwbare energiebronnen van artikel 2 van Richtlijn 2001/77/EG te zullen naleven en dat de betrokken brandstoffen dus voldoen aan de definitie van hernieuwbare energiebronnen van punt 6 van het milieusteunkader, waar naar bewust artikel 2 wordt verwezen. Overigens kunnen, onder bepaalde voorwaarden, diezelfde producten overeenkomstig artikel 16 van de richtlijn energiebelasting een verlaagd accijnstarief genieten.
- (37) Wat betreft de mogelijkheid om bio-ethanol in de vorm van ETBE toe te voegen, merkt de Commissie op dat de defiscalisatie van dit product slechts het percentage bio-ethanol betreft dat als grondstof wordt gebruikt, namelijk 47% ETBE, hetgeen overeenkomt met het percentage ETBE dat volgens artikel 2 van de richtlijn biobrandstoffen als biobrandstof wordt beschouwd.
- (38) Volgens punt 56 van het milieusteunkader moet exploitatiesteun ten behoeve van de productie van hernieuwbare energiebronnen beperkt blijven tot het dekken van het verschil tussen de productiekosten van energie uit hernieuwbare energiebronnen en de marktprijs van deze energie. Als ijkpunt voor de marktprijs voor biobrandstoffen neemt de Commissie de marktprijs voor fossiele brandstoffen. De Commissie is bijgevolg van oordeel dat de staatssteun niet mag resulteren in een situatie waarin de productiekosten van biobrandstof, rekening houdend met de steun voor en de energie-inhoud van deze biobrandstof, onder de marktprijs voor vergelijkbare fossiele brandstof ligt.
- (39) De Belgische autoriteiten hebben aangegeven dat hernieuwbare brandstoffen dankzij deze steun met fossiele brandstoffen kunnen concurreren. Na onderzoek van zowel de gegevens die de Belgische autoriteiten hebben verstrekt om aan te tonen dat de verlaging niet verder gaat dan het verschil tussen de kosten van biobrandstoffen en de marktprijs van fossiele brandstoffen, als de bronnen van die gegevens, vindt de Commissie niet dat deze gegevens in twijfel moeten worden getrokken.
- (40) De Commissie herhaalt dat de totale productiekosten voor 1 000 liter bio-ethanol, ETBE, biodiesel en koolzaadolie zoals de Belgische autoriteiten die hebben meegedeeld, als volgt zijn:
Bio-ethanol:	652 EUR (602 EUR + 50 EUR)
ETBE:	565 EUR
Biodiesel:	728 EUR (678 EUR + 50 EUR)
Koolzaadolie:	628 EUR (578 EUR + 50 EUR).

- (41) Volgens de Commissie kan de totale kostprijs van de hoeveelheid brandstof die nodig is om 1 000 liter zuiver fossiele brandstof te vervangen, als volgt worden geraamd⁸:
- Bio-ethanol: 652 EUR * 1,462 = 953 EUR
 ETBE: 565 EUR * 1,161 = 657 EUR
 Biodiesel: 728 EUR * 1,088 = 792 EUR
 Koolzaadolie: 628 EUR * 1,041 = 654 EUR.
- (42) Hieruit resulteert dat het verschil tussen de respectieve productiekosten van bio-ethanol, ETBE, biodiesel en koolzaadolie en de marktprijs voor vergelijkbare, zuiver fossiele brandstoffen (minus belastingen) als volgt is:
- Bio-ethanol: 638 EUR per 1 000 liter (953 EUR - 315 EUR)
 ETBE: 342 EUR per 1 000 liter (657 EUR - 315 EUR)
 Biodiesel: 443 EUR per 1 000 liter (792 EUR - 349 EUR)
 Koolzaadolie: 305 EUR per 1 000 liter (654 EUR - 349 EUR).
- (43) Zoals aangegeven, is het bedrag van de aanvankelijke verlaging van het accijnstarief waarvan sprake in de aanmelding, als volgt:
- Bio-ethanol: 592,19 EUR per 1 000 liter
 ETBE: 278,33 EUR per 1 000 liter⁹
 Biodiesel: 367,91 EUR per 1 000 liter
 Koolzaadolie: 376,34 EUR per 1 000 liter.
- (44) Voor bio-ethanol, ETBE en biodiesel is de verlaging van het accijnstarief dus geringer dan het verschil tussen de kosten van biobrandstoffen en de marktprijs (minus belastingen) van fossiele brandstoffen. Zodoende is gegarandeerd dat de verlaging niet resulteert in een situatie waarbij de kosten van biobrandstof plus het verlaagde accijnstarief lager liggen dan de marktprijs voor een vergelijkbare fossiele brandstof inclusief niet-verlaagde accijnzen.
- (45) De steun ten behoeve van de productie van bio-ethanol, ETBE en biodiesel resulteert dus niet in overcompensatie van productiekosten die hoger liggen dan de kosten voor vergelijkbare fossiele brandstoffen. Wat dit betreft is de steun dus met zowel het milieusteunkader als de richtlijn energiebelasting verenigbaar.
- (46) Volgens deel 5.5.3. van het landbouwsteunkader kan de Commissie in naar behoren gerechtvaardigde gevallen, zoals steun voor de ontwikkeling van

⁸ Berekend op basis van de gegevens over de energie-inhoud van verschillende brandstoffen, zoals die te vinden zijn in het rapport *Stationary Applications of Liquid Biofuels*, gepubliceerd op de volgende website van de Commissie: http://europa.eu.int/comm/energy/res/sectors/doc/bioenergy/pta_biofuels_final_rev2_1.pdf.

⁹ Zoals reeds gezegd, wordt 47% van de ETBE in aanmerking genomen voor het berekenen van het aan de benzine toegevoegde percentage bio-ethanol, en bedraagt de verlaging van het accijnstarief voor ETBE dus 47% van het percentage dat voor bio-ethanol geldt.

biobrandstoffen, ook exploitatiesteun goedkeuren wanneer duidelijk kan worden aangetoond dat deze steun noodzakelijk is ter compensatie van de extra kosten van het gebruik van milieuvriendelijke productiemiddelen in vergelijking met conventionele productieprocessen. In dergelijke gevallen moet het steunbestanddeel beperkt blijven tot het neutraliseren van de uitwerking van de extra kosten en moet hij periodiek - ten minste om de vijf jaar - opnieuw worden gezien om rekening te houden met veranderingen in de relatieve kosten van de verschillende productiemiddelen en met de commerciële voordelen die uit het gebruik van milieuvriendelijker productiemiddelen kunnen voortvloeien.

- (47) Wat koolzaadolie betreft, doet de Commissie opmerken dat de accijnsverlaging (376,34 EUR per 1 000 liter) iets hoger ligt dan het verschil tussen de productiekosten van de olie en marktprijs minus belastingen van diesel (305 EUR per 1 000 liter). Deze verlaging dreigt dus tot een situatie te leiden waarin de productiekosten van de koolzaadolie licht (in een orde grootte van 0,07 EUR per liter) onder de marktprijs van diesel met inbegrip van de niet-verlaagde accijns ligt.
- (48) Niettemin hebben de Belgische autoriteiten aangevoerd dat rekening moet worden gehouden met de hoge aanpassingskosten die moeten worden gemaakt om voertuigen op pure koolzaadolie te kunnen laten rijden. In dit geval kan de Commissie accepteren dat deze kosten in aanmerking worden genomen om te rechtvaardigen dat zuivere koolzaadolie wordt verkocht tegen een prijs die licht onder de prijs voor fossiele diesel ligt, en wel hierom.
- (49) Volgens de Commissie is het logisch dat, gelet op de aanzienlijke aanpassingskosten om voertuigen op pure koolzaadolie te laten rijden, het nodig is, als stimulus om deze aanpassingen door te voeren, de olie te verkopen tegen een prijs die minder hoog ligt dan de prijs voor een brandstof waarvoor dergelijke aanpassingen niet nodig zijn. Te verwachten is dus dat de marktprijs van koolzaadolie die als brandstof wordt verkocht, onder die van diesel blijft, zodat de staatssteun het verschil tussen de productiekosten van de koolzaadolie en de marktprijs van deze energiebron niet zal dekken.
- (50) De Belgische autoriteiten hebben ook betoogd dat slechts een zeer beperkt aantal landbouwers deze productiesteun zal genieten. De Commissie merkt op dat alleen de door de landbouwer geproduceerde en door hem, zonder tussenpersoon, aan de verbruiker verkochte koolzaadolie deze vrijstelling kan krijgen. Deze strikte voorwaarden zijn bedoeld om te garanderen dat deze brandstof op een nichemarkt wordt verkocht. Overigens is het zo dat de vrijstelling, voorzover deze brandstof wordt gebruikt in de land-, tuin- en bosbouw en in de visteelt, niet selectief is ten voordele van koolzaadolie, omdat - volgens de Belgische wetgeving - alle brandstoffen die in deze sectoren worden gebruikt, van accijnzen zijn vrijgesteld.
- (51) Onder de bijzondere omstandigheden van deze zaak en mits de productiekosten van de koolzaadolie slechts licht onder de marktprijs voor diesel blijft en deze markt een nichemarkt blijft, kan de Commissie, overeenkomstig het vereiste van punt 5.5.3 van het landbouwsteunkader, de verlaging van de accijnzen op koolzaadolie beschouwen als beperkt tot het

neutraliseren van de uitwerking van de extra kosten die uit het gebruik van dit soort brandstof resulteren. Aangezien de verlaging jaarlijks opnieuw wordt gezien, wordt bovendien de voorwaarde dat de steun periodiek opnieuw moet worden gezien, nageleefd.

- (52) De Commissie neemt ook nota van het feit dat de looptijd van de regeling tot zes jaar is beperkt.
- (53) Gelet op bovenstaande overwegingen, is de Commissie tot de conclusie gekomen dat de aangemelde steunregeling met de gemeenschappelijke markt verenigbaar moet worden verklaard op grond van het milieusteunkader en het landbouwsteunkader, en bijgevolg ontheffing kan krijgen van het algemene verbod op staatssteun van artikel 87, lid 1, van het EG-Verdrag.

4 **BESLUIT**

- (54) Na beoordeling van de verlaging van het accijnstarief voor biobrandstoffen komt de Commissie tot de conclusie dat de aangemelde regeling met de gemeenschappelijke markt verenigbaar is. Mitsdien heeft de Commissie besloten tegen de tenuitvoerlegging van de regeling geen bezwaar te maken.
- (55) Ingeval deze brief vertrouwelijke gegevens mocht bevatten die niet mogen worden bekendgemaakt, wordt u verzocht de Commissie daarvan binnen vijftien werkdagen vanaf de ontvangst van dit schrijven in kennis te stellen. Wanneer de Commissie binnen de vastgestelde termijn geen met redenen omkleed verzoek ontvangt, dan neemt zij aan dat u instemt met mededeling aan derden en bekendmaking van de volledige tekst van dit schrijven in de authentieke taal op Internet: http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids/. Dit verzoek dient bij aangetekend schrijven of bij faxbericht te worden gericht aan:

Europese Commissie
Directoraat-generaal Concurrentie
Griffie Staatssteun
BE-1049 BRUSSEL.
Fax-nr.: +32-2 296 12 42

Met bijzondere hoogachting,

Voor de Commissie

Neelie KROES
Lid van de Commissie